

MARNO JÁNOS

Képzetek a régiekhez képest

Szperó és a Vak Pipi néni emlékének

*Tévéképzetek a falnak fordulva
befelé, mielőtt elaludnék
rajta. Vagy belehalnék feldúlva, még
megpillantva magam a régi utca
villanyoszlopának árnyékában
ácsorogni, mintha lett volna miért.
Csavargatni zsírosodó hajtincsemet
az ujjam köré, eltűnődve, vajon
érezni-e, hogy karnyújtásra tőlem
egy meglett cseresznyefa ága duzzad.
Hó semerre, de azért este már fagy.
Nekidőlök, lám, a szálkás oszlopnak.
Nincsen remény, gondolom. Vagy annál rosszabb,
hogyha mégiscsak van még némelyekben,
mert amúgy biztosan nincs. Ezt nem én
mondom, ezt tényekkel támasztja alá
az élet. Milyen élet persze az,
mely kioltja a szemedben a remény
fényét, ha nem mindjárt a szemed fényét,
hogy a reményről végre már többet
ne beszéljek. Ó, éjszaka! Bizonyos
régi körökben nincs nálad örökebb,
egymást érik odafent a februári
égítetek, nem oly zsúfoltan ugyan,
mint a tücsökkórustól kísérten
teszik majd kora ősszel, augusztusban.
Azt többé, mondom a falnak, nem érzük meg.
Nem ülök a tévé elé többet, ha
a kellesténél többet ettem. Koplaltam
reggeltől alkonyatig élvezettel,
és akkor füttyentést hallottam. Sikolyt
mintegy. Mikor gyerek voltam, rádiót
recsegtettem vacsoraiddőben, ne
halljam, hogy a többiek, akik már rég
meghaltak, esznek. Éjjel a szuszogásuk
ellen a falat kapartam. Aztán reggel,
mikor ébresztettek, mindig hulla voltam.*

Frontok

„Volt egyszer egy Filmvilág”

Elmosódottan írva, mert ríva, csaknem kibetűzhetetlen indítatásból, és megkésve. A címzett meghalt, mielőtt kézbe vehette volna. Megütötte ama hirtelen-hatalmas széllokés, melyről meteorológusként szólni nehéz, bár előrelátó javaslataira érdemes talán még panaszmentesen is odafigyelniünk. Készültségi fokozatba kapcsolódnunk, ha elbagyja száját ez a szó: front. Egy égi hidegháború például mélyebb veszedelmet jelenthet némelyek számára, mint ha melegfronttal ijesztget az időjárásjós. A címzett magában volt a házban, mikor az ütés az erét érte, akkora erővel, mondta a szakorvos később a kórházban, hogy az agykéreg tetemes területét azonnal elöntötte a vér. Nem segíthettünk volna úgysem, mondta még együttérzőbben, hogy ha a kezünk közt esik össze. Nekünk pedig Emmanuelle Riva jut erre az eszünkbe, a Szerelmem, Hirosima című film hősnője ifjan, és a Szerelem című film hősnője ugyancsak, csak már vénen; és Jean-Louis Trintignant, a vénasszony férje, aki kegyelmi indulatból átsegíti őt egy párnával a másvilágra. A film világra szóló sikert aratott, főleg szakmai körökben, talán a hirosimai szerelmes filmnél is több és rangosabb díjat kapott. A Szerelmet, ha emlékezetem nem csal, 2012-ben vagy '13-ban mutatták be, amikor Riva már a 85. vagy 86. évét taposta – amennyiben mi tapossuk az éveket és nem bennünket az évek. Aztán 2017-ben, kilencvenévesen, a szegényke varrónőből színésznővé vált szépséges Riva tényleg meghalt. Vajon ha varrónő marad, tovább húzza-e, vagy előbb megy el? Az agyi erek mellett, azaz alattuk, ott van még a tüdő és a szív, és nem utolsósorban a lábszárakban rejlő artériás, valamint

*az úgynevezett visszerek. Jobban jársz,
ha magadtól mész, mintha visznek. A front
elmaszatólódott a sok javítástól, újra-
olvasástól, a kézpárnától, mely a tenyér
szélét puhítja meg, és nem fulladsz meg
tőle, csupán attól, hogy ha időzésből
egyszer-egyszer az álladat belesüppeszted.
Nincs mitől tartanod. A frontfogak
hamisak, a rágók a sötétben elvesztek.
Fejfájás ellen a fejcsoválás a leghatékonyabb.*

KRUSOVSKY DÉNES

Észrevételek (1/3)

*Az út mellett, az ároktól beljebb,
de még nem egészen a szántóföldön,
egy satnya bokor alá behúzva,
a senkiföldjén két fehér
műanyag nyugágy.*

*

*Azt mondta, ha összpontosítok,
sikerülni fog, de nem sikerült.*

*

*Abogy kiemelem a rég elhervadt
csokrot a sírkő mellett álló
virágtartó edényből, pontosan az a szag.*

*

Félbehagyni sem könnyebb.

*

*A tizenharmadik születésnapjára
kapott egy papagájt, mesélte,
de hiába próbálkozott
a legegyszerűbb szavakkal évekig,
nem volt hajlandó megszólalni a madár.*